

**R. P. Sebastiani Izquierdo Alcarazensis Societ. Iesv Regii
Senatus S. Inquisitionis Hispaniarvm Qualificatoris, Et
Olim Complvti Sacrae Theologiae Professoris. Opvs
Theologicvm, iuxta atque ...**

Vbi De Essentia Et Attribvtis Divinis Vbertim Dissertivr ...

Izquierdo, Sebastián

Romae, 1664

Quæst. 4. Vtrùm in Deo aliqua compositio rationis sit admittenda.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76990](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76990)

q. 5. tum multis testimonijs Patrum, & Theologorum, tum multis rationibus tam philosophicis, quam Theologicis. Quibus eiusmodi compositio vna cum distinctione formali ex natura rei formalitatum diuinarum reiecta est. Quare, quæ ibi scripta sunt, ad rem sunt modò recognoscenda, non repetenda.

Propositio 2.

40 **Compositio virtualis seu æquivalens ex formalitatibus distinctis inter se virtualiter tanquam ex partibus virtualibus in Deo non est admittenda, adhuc ab eis, qui inter aliquas formalitates diuinas distinctionem virtuales, seu æquivalentem in ordine ad sufferenda sine repugnantia prædicata aliqua ex se contradictoria nobiscum admittunt.**

Quia, licet in ordine ad sufferenda sine repugnantia eiusmodi prædicata aliqua formalitates diuinae sint virtualiter, seu æquivalenter distinctæ inter se; nullæ tamen sunt distinctæ inter se in ordine ad se absolute, proindeque neque in ordine ad componendam Deum, siue ad constituendum ipsum in se absolute ex eis compositum adhuc virtualiter. Vt constat ex doctrina de distinctione virtuali reperta in diuinis exposita à nobis in Pharo Scient. disp. 13. citata q. 6. præsertim à num. 146. Quæ ad rem recognoscenda est.

41 **Cæterum in alio sensu, vt quantitas metaphysica æquivalens, seu virtualis admittenda venit in Deo in ijs attributis, siue prædicatis eius intrinsicis, quæ suscipere dicuntur ex suo conceptu magis, & minus, vt sunt bonitas, perfectio, potentia, & similia, iuxta doctrinam vniuersalem stabilitam disp. 10. q. 2. diuis. 3. ita quoque aliqua compositio æquivalens, seu virtualis in eiusmodi prædicatis diuinis potest admitti: quandoquidem omnis quantitas eâ ratione, qua quantitas est, ex partibus composita est, vt constat ex doctrina statuta in eadem disp. 10. q. 1.**

QVÆSTIO IV.

Virum in Deo aliqua compositio rationis sit admittenda.

42 **N**egant Aureol. in 1. dist. 1. q. 1. art. 2. Mayr. q. 7. art. 1. Soncin. lib. 12. Metaph. q. 25. ad 3. Capreol. in 1. dist. 2. q. 3. Gran. 1. p. tract. 2. disp. 3. & Quiros tom. 1. in 1. p. ad art. 7. q. 3. S. Th. dub. 2. Affirmant tamen S. Bonau. in 1. dist. 34. art. 1. q. 1. Ferrar. lib. 1. contra Gent. cap. 18. Soar. disp. 30. Metaph. sect. 4. Gilli. lib. 2. de Deo tract. 4. cap. 14. Fasol. 1. p. q. 3. art. 7. dub. 4. Recupit. lib. 5. de Deo Martinon 1. p. disp. 4. n. 4. Atriag. disp. 2. de Deo vno n. 73. & alij.

43 **Pro resolutione suppono tanquam iam indubitatum inter Theologos, attributa intrinseca Dei, quæ in se realiter sunt prorsus idem, per nostram rationem distingui inter se; idque distinctione rationis ratiocinata, siue habentis fundamentum in re, prout supra disp. 2. q. 2. ex dictis**

latius in Pharo Scient. statuimus. Quòd autem eiusmodi distinctio sit ex parte obiecti præcisua formalitatum ibidem supposuimus latè probatum in eadem Pharo Scient. Sicut etiam, quòd neque Deus, neque Beati, neque quilibet alij Deum ipsum cognoscentes intuitiue, siue per propriam speciem possint vilo genere distinctionis rationis distinguere prædicta attributa. Quomodo autem distinctio prædicta rationis, qua iuxta ordinarium modum, quem nos habemus cognoscendi pro statu præsentis, distinguimus, siue distincta concipimus attributa intrinseca Dei, non ficta, sed supposititia distinctio sit, tum ex locis Phari Scient. ibidem citatis, tum ex doctrina generali de entibus rationis in ipsamet Pharo disp. 12. tradita conspicuum est. Quæ omnia ad præsens propositum recognoscenda sunt. Ijs autem suppositis sit.

Propositio 1.

44 **In Deo, prout à nobis cognoscitur pro statu præsentis, compositio metaphysica, siue rationis, qua ex suis intrinsicis attributis compositus nobis apparet, prorsus est asserenda.**

Quia, dum attributa intrinseca Dei distincta inter se ex parte obiecti nobis apparent iuxta suppositionem factam, non quidem segregata, & dispersa, seu in se re præsentantur, sed veluti mutuo sibi coherencia, coniunctaque ad constituendum ipsum Deum. Hoc autem ipsum est, representari nobis Deum ex illis compositum, in ipsoque Deo subinde compositionem metaphysicam, siue rationis à cognitione nostra oriundam dari, qua ex suis intrinsicis attributis compositus nobis apparet. Id quod vel exinde etiam patet, quòd pleraque, aut omnia attributa intrinseca Dei abstractè sumpta ex conceptu suo sunt actus quidam, ac veluti formæ vni essentia metaphysicæ eius veluti subiecto omnium communi intrinsecè, siue immediate adhærentes, cum eoque subinde componentes ratione nostra totidem concreta metaphysica: ex quibus omnibus rursus ratione identitatis subiecti mutuo sibi coherentibus tota essentia physica Dei euadit per rationem nostram composita, vt constat ex doctrina latè exposita, atque probata supra disp. 1. q. 10. & disp. 2. q. 1. & seqq. sæpeque alias.

45 **Neque huiusmodi compositio rationis quidpiam imperfectionis Deo appingere vultatenus putanda est: quia non conuenit Deo realiter, & prout est in se, sed merè intentionaliter, & prout obiectiue est in nostro intellectu; quod ipsi valde extrinsecum est. Et quidem distinctio in pluribus non minorem præfert imperfectionem de suo, quam compositio ex pluribus: & tamen omnes Theologi censent, absque vilo inconueniente posse, imo & debere admitti in Deo distinctionem rationis ab intellectu nostro oriundam, qua in plures formalitates identificatas realiter concipiatur ille distinctus, qua vt formalitates ipsæ distinctæ inter se concipiuntur. Ergo pariter censendum est, absque vilo inconueniente posse, imo & debere admitti in Deo compositionem rationis ab intellectu nostro oriundam, qua ex eisdem formalitatibus ille concipiatur compositus, qua vt componentes illum concipiuntur ipsæ formalitates.**

Sed

46 Sed dicunt quidam ex Aduersarijs, distinctionem rationis ex parte intellectus, siue ex parte intellectiois se habere; compositionem verò rationis non posse non se habere ex parte obiecti. Proindeque primam, non verò itidem secundam posse attribui Deo, quin aliqua ei imperfectio attribuatur prorsus ab ipso aliena. Sed contra est, quòd distinctio rationis non minus ex parte obiecti se habet, quàm compositio rationis, vt effatim est probatum à nobis in Pharo Scient. disp. 13. quæst. 8. & 9. Vt enim tunc solum datur compositio rationis, quando id, quod est realiter simplex, prout est obiectiue in mente nostrà apparet compositum ex partibus, ita etiam tunc solum datur distinctio rationis, quando ea, quæ sunt realiter idem, prout sunt obiectiue in mente nostrà, apparent distincta. De quo plura loco citato.

47 Alij verò ex Aduersarijs dicunt, in Deo ex ipsius attributis intrinsicis non posse fieri compositionem rationis: quia omnia attributa Dei intrinseca mutuò sese includunt formaliter; & partes componentes totum quoduis mutuò sese debent excludere. Sed contra primò. Quia ab his Auctoribus æquè negari deberet in Deo distinctio rationis: eo quòd nulla etiam distinctio absque mutuà exclusione aliquorum extremorum stare potest. Quoties enim est distinctio adæquata, compertum est, extrema distincta mutuò se excludere. Quoties verò est inadæquata, vt partis à toto, necessariò debet interuenire distinctio adæquata partis à residuo totius, atque adeò quæ sit extremorum mutuò se excludentium, vt demonstratum à nobis est in Pharo Scient. disp. 13. q. 3. proposit. 1. 5. & iterum magis explicatum disp. 17. quæst. 20. Contra secundò. Quia falsum est, omnia attributa intrinseca Dei mutuò se includere formaliter; vt fati, superque ostendimus supra disp. 2. quæst. 6. Quo tota Aduersariorum sententia ruit.

48 Quomodò autem compositio rationis, qua nos ex suis intrinsicis attributis concipimus compositum Deum iuxta ordinarium, quem habemus intelligendi modum, non ficta sit, sed supposititia; tamen si nihil sit, quòd veter, fictam etiam compositionem à nobis cogitari. Ex vniuersali doctrinà de entibus rationis supposititijs, & fictis datà à nobis in Pharo Scient. disp. 12. constat. Atque etiam ex dictis in simili disp. 13. q. 8. de distinctione rationis supposititià, & fictà.

Propositio 2.

49 In Deo prout cognito per propriam speciem, siue prout est in se, qualiter à se ipso, & ab omnibus ipsum intuentibus cognoscitur, nulla compositio rationis dabilis est.

Quia in Deo prout sic cognito nulla est dabilis distinctio rationis inter ea, quæ realiter idem sunt, prout supra disp. 2. quæst. 2. supposuimus ex latè probatis in Pharo Scient. dictà disp. 13. q. 12. Compertumque est, impossibile esse compositionem ex partibus, vbi partes sunt impossibiles: nec minus est compertum, partes esse impossibiles, vbi distinctio partium impossibilis est. Inde tandem æquè est compertum, compositionem rationis impossibilem esse, vbi distinctio rationis impossibilis est.

QVÆSTIO V.

Virum in Deo compositio ex genere, & differentia, siue ex predicato generico, & differentiali sit admittenda.

QVæstio hæc in eandem recidit cum illà, qua inquiritur, vtrum Deus sit sub aliquo genere, siue in aliquo genere, siue in aliquo predicamento. Circa quam negatiua sententia, valde communis est. Eam enim tenent Magister in 1. dist. 8. & ibi multi eius expositores. S. Th. tum aliàs sæpe, tum 1. p. q. 3. art. 5. vbi communiter Thomistæ, Scot. cum suis in 1. dist. 8. quæst. 3. & ibi Oham q. 1. cum alijs Nominalibus. Fafol. 1. p. q. 3. art. 5. dubit. 2. vbi quatuor & viginti Auctores refert pro istà sententià. Pro quà ibidem etiam stant Valent. Molin. Vaz. Arrub. Gran. Tanner. & alij. Tenent eam etiam Soar. disp. 30. Meth. sect. 4. Fonseca. lib. 5. Metaph. cap. 8. quæst. 1. Recupit. lib. 2. de Deo quæst. 8. et si subiungat num. 13. controuerfiam esse de nomine, Pasqualig. disp. 14. de Deo sect. 5. & alij Recentiores. Pro affirmatiua tamen sententià stant Rubion. in 1. dist. 8. q. 1. art. 1. & 2. Arimin. q. 3. Marfil. q. 12. art. 2. Maior q. 2. Gabriel. q. 1. & 2. Gregor. q. 3. art. 2. Bacchon. dist. 9. q. vnic. Holchor. q. 6. Nicolaus Bonetius lib. 1. Theolog. natur. cap. 1. & lib. 2. cap. 1. 2. & 3. Smising. tract. 2. de Deo vno disp. 2. n. 52. Arriag. 1. p. disp. 2. n. 73. & alij. Consentiuntque re ipsà Quiros tom. 1. de Deo in comment. art. 5. citati, licet sub quadam distinctione loquantur.

Suppono primò, exactam huius quæstionis resolutionem plenam notitiam prærequirere totius doctrinæ traditæ à nobis in Pharo Scient. disp. 17. per totam de naturà, & proprietatibus vniuersalis tum generatim, tum proprietatim sumpti, deque eius fabricà, seu constructione ab intellectu nostro prout in statu præfenti oriundà. Quæ promde doctrina imprimis supponenda hic est, & à lectore recognoscenda.

Suppono secundò, multos conceptus obiectiuos à nobis formari communes Deo, & creaturis cum fundamento in ipsis rebus; eo quòd vt præcisi per intellectum nostrum à reliquis omnibus prædicatis Dei, & creaturarum cum eà similitudine nobis apparent, quæ satis est, vt in conceptum vnum communem, siue vniuersalem Deo, & creaturis coire possint, iuxta doctrinam vniuersalem datam à nobis in citatà disp. 17. quæst. 8. Talis est conceptus entis, id est potentis existere, siue existentis, vt in eadem disp. 17. quæst. 21. latè monstrauimus. Tales sunt conceptus substantiæ, viuentis, spiritus, intellectiui, volitui, & alij huiusmodi. Quinimo hos omnes conceptus communes eo ipso vniuersales esse respectu Dei, & creaturarum ex doctrinà traditâ ibidem quæst. 22. est conspicuum. Quemadmodum enim à reliquis prædicatis creaturarum, quantumuis inter se reipsà, & physicè dissimilium, potest, & solet intellectus noster abstrahere, siue præcisdere prædicata entis, substantiæ, aut viuentis, &c. ab omni penitus dissimilitudine exuta, exacteque similia obiectiue, aptaque prout sic, vt in vnum conceptum vniuersalem, atque etiam vni-